

Dorota Pyć

Uniwersytet Gdański

dorota.pyc@prawo.ug.edu.pl

ORCID: 0000-0003-0111-4184

<https://doi.org/10.26881/gsp.2022.3.07>

Bezpieczeństwo morskich farm wiatrowych w kontekście wykonywania przez państwo nadbrzeżne obowiązku ochrony i zachowania środowiska morskiego

Wprowadzenie

Sprawując jurysdykcję morską¹, Polska występuje w trzech rolach: państwa nadbrzeżnego (*Coastal State*), państwa bandery (*Flag State*) i państwa portu (*Port State*). W związku z tym istotne znaczenie dla korzystania z praw i wykonywania obowiązków wynikających w szczególności z prawa morza oraz międzynarodowego prawa morskiego odgrywają kwestie jurysdykcyjne², silnie powiązane z generalnym obowiązkiem ochrony i zachowania środowiska morskiego³. W szczególności spoczywa on na państwach nadbrzeżnych odpowiedzialnych za zgodne z prawem morza prowadzenie działalności gospodarczej również w tych obszarach morskich, które są położone poza ich terytorium, a w stosunku do których przysługują im określone prawa suwerenne, czyli m.in. w wyłącznej strefie ekonomicznej (*exclusive economic zone* – EEZ).

Zapewnienie wymaganych prawem międzynarodowym standardów ochrony środowiska morskiego i zarządzania jego zasobami ma podstawowe znaczenie dla realizacji przedsięwzięć gospodarczych w obszarach morskich poddanych jurysdykcji państwa nadbrzeżnego. Jednym z wielkoskalowych przedsięwzięć gospodarczych, planowanym i przygotowywanym do realizacji w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej w perspektywie najbliższych kilkunastu lat są morskie elektrownie wiatrowe⁴.

¹ W. Anderson, *Maritime Jurisdiction* [w:] *The Law of the Sea in the Caribbean*, „Publications on Ocean Development” 2022, vol. 94, Brill Nijhoff, s. 59–92.

² W doktrynie wyróżnia się: jurysdykcję państwa nadbrzeżnego, jurysdykcję państwa bandery oraz jurysdykcję państwa portu – wszystkie związane z kontrolą przestrzegania prawa i inspekcjami przeprowadzanymi przez kompetentne organy inspekcyjne państwa; zob. D. Pyć, *Jurysdykcja morska* [w:] *Leksykon prawa morskiego. 100 podstawowych pojęć*, red. eadem, I. Zużewicz Wiewiórowska, Warszawa 2020, s. 145.

³ Art. 192 konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza z 1982 r. https://www.un.org/depts/los/convention_agreements/texts/unclos/unclos_e.pdf [dostęp: 4.09.2022].

⁴ K. Pronińska, K. Książkowski, *Baltic Offshore Wind Energy Development – Poland’s Public Policy Tools Analysis and the Geostrategic Implications*, „Energies” 2021, 14, 4883.

Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie kilku wybranych aspektów związanych z bezpieczeństwem morskich farm wiatrowych na etapie budowy i eksploatacji w kontekście wykonywania przez Polskę jako państwo nadbrzeżne obowiązku ochrony środowiska morskiego ugruntowanego w konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS)⁵ i znajdującego odzwierciedlenie w ustawodawstwie polskim⁶.

Wytwarzanie energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych (MFW) jest rodzajem działalności gospodarczej prowadzonej w środowisku morskim, polegającej m.in. na budowie i eksploatacji MFW z wykorzystaniem statków morskich (*offshore supply vessels*)⁷. Bezpieczeństwo funkcjonowania morskich farm wiatrowych to podstawowy warunek przekładający się na wywiązywanie się przez Polskę z obowiązku ochrony środowiska przy realizacji inwestycji *offshore*, których celem jest zapewnienie, że wytworzona w instalacjach *offshore* energia będzie mogła być dostarczona do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE)⁸. Za najważniejsze w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa MFW uznaje się systemy ochrony przeciwpożarowej, przeciwwybuchowej i przeciwporażeniowej oraz ochrony środowiska.

1. Energia z morskich źródeł odnawialnych

Energetyka morska jest obecnie jednym z najintensywniej rozwijających się na świecie sektorów gospodarki wykorzystujących tzw. odnawialne źródła energii (OZE)⁹. Do źródeł energii odnawialnej występujących w środowisku morskim zalicza się: wiatr, fale, prądy i pływy morskie. Technologia w zakresie produkcji energii z morskich źródeł odnawialnych obejmuje wiele innowacyjnych technologii energetycznych, które

⁵ Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza, sporządzona w Montego Bay dnia 10 grudnia 1982 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 59, poz. 543).

⁶ Ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r., poz. 457; dalej: ustawa o obszarach morskich RP).

⁷ Np. statek specjalnego przeznaczenia *offshore* to jednostka pływająca, która: 1) zajmuje się głównie transportem zaopatrzenia, materiałów i wyposażenia do morskich instalacji wiatrowych; oraz 2) jest zaprojektowana z pomieszczeniami i konstrukcjami mostowymi w przedniej części statku oraz odsłoniętym pokładem ładunkowym w części rufowej do obsługi ładunku na morzu. Statek specjalnego przeznaczenia *offshore*, czyli do obsługi morskich farm wiatrowych to rodzaj statku mieszczący się w pojęciu *offshore supply vessel* (OSV).

⁸ Krajowy System Elektroenergetyczny (KSE) to zbiór urządzeń przeznaczonych do wytwarzania, przesyłu, rozdziału, magazynowania oraz użytkowania energii elektrycznej, połączonych w funkcjonalną całość, umożliwiającą zapewnienie bezpieczeństwa elektroenergetyczne kraju, zob. I. Wasiak, *Elektroenergetyka w zarysie. Przesył i rozdział energii elektrycznej*, Łódź 2010, s. 12–13; zob. też: rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz. U. z 2007 r., poz. 623).

⁹ Odnawialne źródła energii oznaczają odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów, zob. art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2021 r., poz. 610 ze zm.).

znajdują się na różnych etapach zaawansowania¹⁰. Jeżeli mają być stosowane w przemyśle i wdrażane na rynku, muszą spełniać wymogi bezpieczeństwa.

Rozwój technologii MFW jest strategicznym kierunkiem realizacji unijnego Europejskiego Zielonego Ładu¹¹ z 2019 r. Dodatkowo, jako istotne uzupełnienie, w 2020 r. Komisja opublikowała strategię UE dotyczącą morskiej energii odnawialnej, zatytułowaną „Strategia UE w zakresie wykorzystania potencjału morskiej energii odnawialnej na rzecz neutralnej dla klimatu przyszłości”¹², w której oceniono potencjalny wkład morskich OZE i szeroką definicję czynników produkcji energii. Strategia ta ma na celu zwiększenie produkcji energii elektrycznej z morskich OZE w UE z 12 GW w 2020 r. do ponad 60 GW do 2030 r. i 300 GW do 2050 r. W strategii przewidziano przegląd legislacyjny transeuropejskiej sieci energetycznej w taki sposób, aby wzmocnić ją o transgraniczną infrastrukturę morską.

Nie ulega wątpliwości, że morska farma wiatrowa¹³ oraz zespół urządzeń służących do wyprowadzenia mocy¹⁴, w zakresie projektowania, budowy, eksploatacji i likwidacji powinny spełniać wymagania, które zapewniają: bezpieczeństwo konstrukcji oraz budowy w zakresie wytrzymałości, nośności i stateczności; bezpieczeństwo pożarowe; bezpieczeństwo użytkowania; ochronę środowiska; warunki użytkowe odpowiednie do przeznaczenia różnych typów urządzeń i konstrukcji lub instalacji wchodzących w skład morskiej farmy wiatrowej. Poza przepisami ustawy *offshore*, do spraw bezpieczeństwa MFW znajdują zastosowanie przepisy ustawy o bezpieczeństwie morskim¹⁵. Szczegółowe wymagania dla elementów zespołu urządzeń służących do wyprowadzania mocy oraz dla elementów stacji elektroenergetycznych zlokalizowanych na morzu, w tym dotyczące zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa, określają przepisy rozporządzenia MKiŚ w sprawie szczegółowych wymagań dla elementów

¹⁰ Zob. komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, „Strategia UE mająca na celu wykorzystanie potencjału energii z morskich źródeł odnawialnych na rzecz neutralnej dla klimatu przyszłości”, COM(2020) 741 final.

¹¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, „Europejski Zielony Ład”, COM(2019)640 final.

¹² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, „Strategia...”, COM(2020) 741 final.

¹³ Morska farma wiatrowa oznacza instalację stanowiącą wyodrębniony zespół urządzeń służących do wytwarzania energii, w skład którego wchodzi jedna lub więcej morskich turbin wiatrowych, sieć średniego napięcia wraz ze stacjami elektroenergetycznymi zlokalizowanymi na morzu, z wyłączeniem urządzeń po stronie górnego napięcia transformatora lub transformatorów znajdujących się na tej stacji (art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych; Dz. U. z 2022 r., poz. 1050; dalej: ustawa *offshore*).

¹⁴ Zespół urządzeń służących do wyprowadzenia mocy oznacza wyodrębniony zespół urządzeń i budowli związanych, jak i niezwiązanych trwale z gruntem, w tym dnem morskim, służących do wyprowadzenia mocy z morskiej farmy wiatrowej od zacisków strony górnego napięcia transformatora lub transformatorów znajdujących się na stacji albo stacjach elektroenergetycznych zlokalizowanych w polskich obszarach morskich do miejsca rozgraniczenia własności określonego we wstępnych warunkach przyłączenia lub warunkach przyłączenia (art. 3 pkt 13 ustawy *offshore*).

¹⁵ Ustawa o bezpieczeństwie morskim (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r., poz. 515; dalej: ustawa o bezpieczeństwie morskim).

zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy oraz dla elementów stacji elektroenergetycznych zlokalizowanych na morzu¹⁶.

2. Polska polityka energetyczna

W dniu 2 lutego 2021 r. Rada Ministrów zatwierdziła „Politykę energetyczną Polski do 2040 r.”¹⁷ (PEP2040). Polityka energetyczna państwa jest opracowywana zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju¹⁸ kraju i zawiera w szczególności: 1) diagnozę sytuacji w sektorze energii; 2) priorytetowe kierunki działań państwa w sektorze energii; 3) część prognostyczną obejmującą okres nie krótszy niż dziesięć lat, w tym prognozy zmian bilansu paliwowo-energetycznego. W PEP2040 przedstawiono wizję strategii Polski w zakresie transformacji energetycznej, a ponadto treść dokumentu stanowi oś dla programowania środków UE związanych z sektorem energii. „Polityka energetyczna Polski do 2040 r.” to jedna z dziewięciu strategii zintegrowanych, wynikających ze „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju”. W PEP2040 zakłada się, że w 2040 r. ponad połowę mocy zainstalowanych będą stanowić źródła zeroemisyjne, a szczególną rolę odegra wdrożenie do polskiego systemu elektroenergetycznego morskiej energetyki wiatrowej. Dokument PEP2040 jest spójny z „Krajowym planem na rzecz energii i klimatu na lata 2021–2030” (KPEiK)¹⁹, w którym przedstawiono założenia i cele, a także polityki oraz działania na rzecz realizacji pięciu wymiarów unii energetycznej: bezpieczeństwa energetycznego, wewnętrznego rynku energii, efektywności energetycznej, obniżenia emisyjności, badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.

„Polityka energetyczna Polski do 2040 r.” zawiera opis stanu i uwarunkowań sektora energetycznego. Wskazano trzy filary PEP2040, na których oparto osiem celów szczegółowych tej polityki, wraz z działaniami niezbędnymi do ich realizacji, oraz projekty strategiczne. Pierwszy filar to sprawiedliwa transformacja. Drugi filar to zeroemisyjny system energetyczny. Trzeci filar to dobra jakość powietrza. W drugim filarze szóstym

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 maja 2022 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla elementów zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy oraz dla elementów stacji elektroenergetycznych zlokalizowanych na morzu (Dz. U. z 2022 r., poz. 1257).

¹⁷ Ogłoszenie PEP2040 nastąpiło w drodze obwieszczenia Ministra Klimatu i Środowiska w „Monitorze Polskim” na podstawie art. 15a ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2020 r., poz. 833, ze zm.). Minister Klimatu i Środowiska kieruje działem administracji rządowej – energia, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska (Dz. U. poz. 1720). Zob. obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r., <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20210000264/O/M20210264.pdf> [dostęp: 28.06.2022].

¹⁸ D. Pyć, *Ochrona ciągłości ekologicznej jako funkcja konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju na przykładzie korytarzy ekologicznych* [w:] *Studia ustrojoznawcze. Księga jubileuszowa Profesora Andrzeja Pułto*, red. A. Szmyt, GSP 2014, nr 31.

¹⁹ <https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu-na-lata-2021-2030-przekazany-do-ke> [dostęp: 28.06.2022].

celem szczegółowym jest rozwój odnawialnych źródeł energii, a w jego ramach szóstym projektem strategicznym – wdrożenie morskiej energetyki wiatrowej. Z PEP2040 wynika wprost, że zakładając spodziewany rozwój technologiczny, szczególną rolę w realizacji szóstego celu szczegółowego, czyli OZE, odegrają morskie farmy wiatrowe, których realizacja jest strategiczną decyzją dotyczącą rozwoju kluczowych kompetencji w Polsce pozwalających na rozwój gospodarczy. Ponadto przewidywany jest dalszy rozwój fotowoltaiki, której praca jest skorelowana z letnimi szczytami popytu na energię elektryczną, a także lądowych farm wiatrowych, które wytwarzają energię elektryczną w podobnych przedziałach czasowych co MEW. Przewiduje się także wzrost znaczenia biomasy, biogazu, geotermii w ciepłownictwie systemowym oraz pomp ciepła w ciepłownictwie indywidualnym, a w transporcie konieczne jest zwiększenie wykorzystania biopaliw zaawansowanych i energii elektrycznej. W elektroenergetyce spośród OZE największe znaczenie będzie mieć realizacja inwestycji polegających m.in. na budowie, a następnie eksploatacji morskich elektrowni wiatrowych. Na Morzu Bałtyckim, w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej²⁰ nie uruchomiono jeszcze żadnej morskiej farmy wiatrowej²¹. W PEP2040 stwierdzono, że stosunkowo wysoki stopień stabilności pracy i wykorzystania mocy uzasadniają priorytetowy rozwój technologii MFW.

3. Polskie obszary morskie

Od ponad trzydziestu lat, w przepisach ustawy o obszarach morskich RP funkcjonują dwa pojęcia, które można uznać za znaczeniowo tożsame, a mianowicie „polskie obszary morskie” i „obszary morskie Rzeczypospolitej Polskiej”. Pojęcia te nie zostały wyposażone w definicje legalne, co zasadniczo nie stanowi większego problemu w zakresie zwykłego rozumienia ich znaczenia. W przypadku jakichkolwiek niejasności interpretacyjnych można się oprzeć na ustawowym wyliczeniu czterech kategorii „polskich obszarów morskich” dobrze znanych prawu morza, a następnie po przeprowadzeniu analizy normatywnej odpowiednich przepisów polskiego prawa i prawa międzynarodowego – ustalić katalog praw i obowiązków Polski występującej w roli: państwa nadbrzeżnego, państwa bandery czy też państwa portu, w każdej konkretnej sprawie²².

W ustawie o obszarach morskich RP ustawodawca zastosował prosty zabieg określenia „obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej” pojęciem „polskie obszary morskie”. W brzmieniu normatywnym został on skonstruowany w następujący sposób:

²⁰ Rozdział 3 ustawy o obszarach morskich RP.

²¹ Od około dwudziestu lat toczy się w Polsce z różną intensywnością dyskusja o perspektywach rozwoju morskiej energetyki wiatrowej – zob. D. Pyć, *Offshore-Windenergie: Entwicklungsperspektiven für Polen*, WIRO 2010, nr 1, s. 13–17.

²² Warto zwrócić uwagę, że organy polskiej administracji morskiej są również właściwe do wykonywania określonych umowami międzynarodowymi i prawem polskim zadań na morzu otwartym (art. 44 ust. 2 ustawy o obszarach morskich RP).

„Obszarami morskimi Rzeczypospolitej Polskiej są: morskie wody wewnętrzne, morze terytorialne, strefa przyległa, wyłączna strefa ekonomiczna, zwane dalej »polskimi obszarami morskimi«”. Wyliczenie to obejmuje cztery kategorie obszarów morskich, które charakteryzują się różnym statusem prawnym, znajdującym podstawy prawne w reżimie prawa morza.

Polskie obszary morskie zostały poddane procesowi morskiego planowania przestrzennego (MSP) w celu wykonania przez Polskę obowiązku nałożonego przepisami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE z dnia 23 lipca 2014 r., ustanawiającej ramy planowania przestrzennego obszarów morskich²³. Dyrektywa wymaga od morskich państw członkowskich Unii Europejskiej opracowania i wdrożenia planów zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich. Ramy planowania przestrzennego obszarów morskich mają na celu: propagowanie zrównoważonego wzrostu w gospodarce morskiej, zrównoważonego rozwoju obszarów morskich oraz zrównoważonego wykorzystania zasobów morza. Polska sprostала temu obowiązkowi²⁴. Plan zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich RP został przyjęty w drodze rozporządzenia w sprawie przyjęcia planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej w skali 1:200 000²⁵. W załącznikach do tego rozporządzenia została zawarta: część tekstowa planu w zakresie ustaleń ogólnych zawierających wskazanie rozstrzygnięć obowiązujących na części lub całym obszarze objętym planem, rozstrzygnięć dotyczących rozmieszczenia inwestycji celu publicznego oraz kierunków rozwoju transportu i infrastruktury technicznej; część tekstowa planu w zakresie szczegółowych rozstrzygnięć dotyczących poszczególnych akwenów lub ich wydzielonych części oraz informacji o szczególnie istotnych uwarunkowaniach mających wpływ na przyszłe użytkowanie poszczególnych akwenów; uzasadnienie do szczegółowych rozstrzygnięć dotyczących poszczególnych akwenów oraz rysunek planu, stanowiący część graficzną planu²⁶.

Zgodnie z polskim prawem oraz opracowanym na jego podstawie planem zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich, wznoszenie morskich elektrowni wiatrowych jest dopuszczone wyłącznie w akwenach o funkcji podstawowej – pozyskiwanie energii odnawialnej. Główne – zidentyfikowane w ciągu ostatnich kilkunastu lat – problemy środowiskowe związane z rozwojem MEW, obejmują m.in. przedostawanie się zanieczyszczeń do środowiska na skutek wypadków morskich związanych z realizacją inwestycji *offshore* i eksploatacją statków *offshore*, uwalnianie zanieczyszczeń

²³ Dz. Urz. UE L 257, s. 135–145.

²⁴ *SEAPLANSPACE Country Manual – Polska*, red. D. Pyć, Gdańsk 2021, <https://seaplanspace.eu/countries/poland/polish-manuals/polish-country-specific-manual-national-language/> [dostęp: 26.06.2022].

²⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 2021 r. w sprawie przyjęcia planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej w skali 1:200 000 (Dz. U. poz. 935).

²⁶ Zob. <https://sipam.gov.pl/mapy/plany-morskie/>; www.seaplanspace.ug.edu.pl [dostęp: 26.06.2022].

z osadów dna morskiego (np. w trakcie budowy MFW), zmiany w funkcjonowaniu siedlisk gatunków czy też zanieczyszczanie hałasem²⁷. W przypadku konieczności ustalenia korytarza przelotu dla ptaków migrujących, ich dokładny kierunek i rozmiar zostanie ustalony w ramach oceny oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć. Zaleca się, aby szerokość takiego korytarza nie była mniejsza niż 4 km, a jego oś była linią prostą. Sztuczne wyspy, konstrukcje i urządzenia morskich farm wiatrowych, w tym morskie elektrownie wiatrowe, jak również wewnętrzna infrastruktura przyłączeniowa morskich farm wiatrowych, nie mogą znajdować się bliżej niż dwie mile morskie od granicy akwenów o funkcji podstawowej transport (z wyjątkiem sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń, dla których przed wejściem w życie rozporządzenia wydano prawomocne pozwolenia na podstawie art. 23 ustawy o obszarach morskich RP). Realizacja przedsięwzięć w akwenach o funkcji podstawowej: pozyskiwanie energii odnawialnej – jest możliwa po spełnieniu warunków zawartych w pozwoleniu lub uzgodnieniu, o którym mowa odpowiednio w art. 23 ust. 1 lub art. 27 ust. 1 ustawy o obszarach morskich RP.

Wewnętrzna infrastruktura przyłączeniowa morskich farm wiatrowych to elementy liniowe łączące poszczególne turbiny, stacje elektroenergetyczne i inne elementy elektroenergetyczne w obszarze objętym jednym pozwoleniem, z wyłączeniem zewnętrznej infrastruktury przyłączeniowej morskich farm wiatrowych.

Zewnętrzna infrastruktura przyłączeniowa morskich farm wiatrowych to elementy liniowe łączące wewnętrzną infrastrukturę przyłączeniową morskich farm wiatrowych z Krajowym Systemem Elektroenergetycznym lub połączenia tych farm przebiegające poza obszarem objętym pozwoleniem, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy o obszarach morskich RP.

Wydzielono siedem akwenów o funkcji podstawowej – pozyskiwanie energii odnawialnej. Celem wydzielenia jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju oraz zwiększenie udziału źródeł niskoemisyjnych w produkcji energii w Polsce, co skutkuje wsparciem zrównoważonego rozwoju w sektorze morskim, z uwzględnieniem aspektów gospodarczych, społecznych i środowiskowych oraz poprawy odporności na zmiany klimatu. W akwenach tych dopuszczono pozyskiwanie energii z wiatru, gdyż według zebranych materiałów planistycznych, inne formy pozyskiwania energii odnawialnej w polskich obszarach morskich w najbliższym czasie nie osiągną dojrzałości technologicznej. Wybrano akweny najbardziej predestynowane do pozyskiwania energii odnawialnej według zgromadzonych materiałów planistycznych oraz te, dla których zostały wydane prawomocne pozwolenia lokalizacyjne.

---

²⁷ H. Bailey, K.L. Brookes, P.M. Thompson, *Assessing environmental impacts of offshore wind farms: lessons learned and recommendations for the future*, „Aquatic Biosystems” 2014, 10, 8.

4. Status prawny polskiej wyłącznej strefy ekonomicznej

Polskie prawo zakazuje wznoszenia i wykorzystywania morskich farm wiatrowych na morskich wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym. Zgodnie z polskim prawem, morskie farmy wiatrowe mogą być budowane jedynie w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej²⁸. Wyłączna strefa ekonomiczna jest położona poza zewnętrzną granicą morza terytorialnego i przylega do tego morza. Obejmuje ona wody, dno mórz i znajdujące się pod nim wnętrza ziemi. Granica 200 mil morskich dla wyłącznej strefy ekonomicznej ustanowiona przez UNCLOS nie jest możliwa do wyznaczenia na Morzu Bałtyckim ze względu na relatywnie niewielkie rozmiary tego morza i w związku z tym, granice polskiej wyłącznej strefy ekonomicznej są określone przez umowy międzynarodowe. W wyłącznej strefie ekonomicznej przysługują Polsce suwerenne prawa i inne uprawnienia przewidziane w prawie międzynarodowym. Obowiązują te spośród tradycyjnych wolności morza otwartego, które nie zostały zniesione przez przysługujące państwu nadbrzeżnemu prawa suwerenne, prawa wyłączne, uprawnienia jurysdykcyjne lub inne uprawnienia.

Prawa suwerenne w EEZ łączy się, po pierwsze – z kompetencjami wyłącznymi państwa nadbrzeżnego w stosunku do zasobów, a po drugie – z kompetencjami regulacyjnymi w odniesieniu do działalności gospodarczej. Suwerenne prawa przysługują w celu rozpoznawania, zarządzania i eksploatacji zasobów naturalnych zarówno żywych, jak i mineralnych, dna morza i wnętrza ziemi pod nim oraz pokrywających jej wód, a także w odniesieniu do innych gospodarczych przedsięwzięć w tej strefie.

Polskie przepisy, mające za podstawę odpowiednie postanowienia UNCLOS, wyposażają Polskę we tzw. władztwo, a właściwie jurysdykcję w zakresie budowania i użytkowania sztucznych wysp, konstrukcji i innych urządzeń, badań morza, ochrony i zachowania środowiska morskiego. Rzeczpospolita Polska ma wyłączne prawo wznoszenia, udzielania pozwoleń na wznoszenie i wykorzystywanie w wyłącznej strefie ekonomicznej sztucznych wysp, wszelkiego rodzaju konstrukcji i urządzeń przeznaczonych do przeprowadzania badań naukowych, rozpoznawania lub eksploatacji zasobów, jak również w odniesieniu do innych przedsięwzięć w zakresie gospodarczego badania i eksploatacji wyłącznej strefy ekonomicznej, w szczególności wykorzystania w celach energetycznych wody, prądów morskich i wiatru. Sztuczne wyspy, konstrukcje i urządzenia podlegają prawu polskiemu. Natomiast obce państwa korzystają w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej z wolności żeglugi i wolności przelotu, układania kabli podmorskich i rurociągów oraz innych zgodnych z prawem międzynarodowym sposobów korzystania z morza, wiążących się z tymi wolnościami. Zgodnie z prawem, morza regulującym prawa państw trzecich w zakresie rybołówstwa w wyłącznej strefie ekonomicznej, polskie przepisy dopuszczają prowadzenie połowów przez obcych

---

²⁸ Zakazuje się wznoszenia i wykorzystywania morskich farm wiatrowych, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, na morskich wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym (art. 23 ust. 1a ustawy o obszarach morskich RP).

rybaków, jeżeli następuje to na podstawie umowy międzynarodowej zawartej z państwem przynależności statku rybackiego albo w razie uzyskania pozwolenia.

Warto również pamiętać, że w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej obowiązuje polskie prawo dotyczące ochrony środowiska, co rodzi wiele obowiązków dla podmiotów podejmujących się prowadzenia działalności gospodarczej, w tym np. realizacji inwestycji *offshore* w tym obszarze.

5. Promowanie wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych

Morskie farmy wiatrowe są jedyną wielkoskalową, a przy tym zeroemisyjną technologią wykorzystującą OZE, która ma potencjał pozwalający w znaczącym stopniu przyczynić się do mitygacji ryzyka wystąpienia niedoborów mocy, nie powodując przy tym znaczących emisji substancji do środowiska. Polska, ze względu na swoje położenie geograficzne, ma szansę stać się hubem rozwoju technologii budowy *offshore* w południowej części Morza Bałtyckiego²⁹.

Celem ustawy *offshore* jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, przy jednoczesnym spełnianiu wymogów środowiskowych i rozwijaniu gospodarki narodowej w sektorach powiązanych z budową i eksploatacją morskich farm wiatrowych. Ustawa *offshore* określa: zasady i warunki udzielania wsparcia dla energii elektrycznej wytwarzanej w morskich farmach wiatrowych; zasady i warunki przygotowania oraz realizacji inwestycji w zakresie budowy morskich farm wiatrowych; zasady rozporządzania zespołem urzędzeń służących do wyprowadzenia mocy oraz morską farmą wiatrową; wymagania w zakresie budowy, eksploatacji i likwidacji morskich farm wiatrowych.

Przy pracach nad tekstem ustawy przyjęto dwa główne założenia. Po pierwsze, że mechanizm wsparcia, a także usprawnienia procedur administracyjnych i regulacje wspierające wymianę informacji pomiędzy podmiotami planującymi inwestycje w zakresie morskich farm wiatrowych a przedsiębiorcami, którzy mogliby świadczyć usługi i dostawy na ich rzecz, przyczyni się do realizacji założonych celów w sposób efektywny zarówno ekonomicznie, jak i organizacyjnie. Po drugie, że systemowe wydzielenie morskiej energetyki wiatrowej z dotychczasowych regulacji w obszarze odnawialnych źródeł energii ma na celu stworzenie jednolitego, zamkniętego obszaru „dedykowanego temu zagadnieniu”, co niewątpliwie poprawi przejrzystość przepisów, a tym samym ułatwi proces inwestycyjny.

---

²⁹ Uzasadnienie do projektu ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, Sejm IX kadencji, druk nr 809.

6. Bezpieczeństwo eksploatacji morskich farm wiatrowych

Morską farmę wiatrową i zespół urządzeń służących do wyprowadzenia mocy buduje się i eksploatuje z zapewnieniem: zgodności z uzyskanym pozwoleniem na wznoszenie lub wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń lub uzgodnieniem lub pozwoleniem na układanie kabli lub rurociągów w polskich obszarach morskich oraz decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach; bezpieczeństwa żeglugi; bezpieczeństwa personelu zaangażowanego w budowę, eksploatację i likwidację morskiej farmy wiatrowej; funkcjonowania systemów łączności, bezpieczeństwa morskiego, ochrony granicy państwowej na morzu oraz obronności państwa; ochrony środowiska morskiego³⁰.

Szczególnie istotne jest zapewnienie ochrony środowiska morskiego³¹. Pojęcie „środowisko morskie” jest bardziej spójne z rozwijającym się postrzeganiem wykorzystania oceanów jako zasobu.³² W doktrynie podkreśla się, że środowisko morskie nie jest bytem przestrzennym wyjętym spod jurysdykcji terytorialnej państwa, lecz jest pojęciem obejmującym wszystkie obszary jurysdykcji morskiej objęte UNCLOS, w tym wody wewnętrzne, morze terytorialne, wyłączną strefę ekonomiczną i morze otwarte³³. Podstawowy obowiązek państw w odniesieniu do globalnego środowiska morskiego jest określony w części XII UNCLOS w normie art. 192, która stanowi, że państwa mają obowiązek ochrony i zachowania środowiska morskiego, natomiast z postanowienia zawartego w art. 193 UNCLOS wynika, że państwa mają suwerenne prawo do eksploatacji swoich zasobów naturalnych, zgodnie z ich polityką środowiskową oraz zgodnie z ich obowiązkiem ochrony i zachowania środowiska morskiego. Ogólny obowiązek ochrony i zachowania środowiska morskiego określony w art. 192 UNCLOS wzmacnia treść art. 194, która precyzuje zakres przedmiotu regulacji przez odniesienie do zanieczyszczenia środowiska morskiego.

W doktrynie prawa morza, postanowienia części XII UNCLOS są analizowane z poziomu trzech podstawowych i powiązanych ze sobą obowiązków. Są nimi: obowiązek ochrony i zachowania środowiska morskiego, co w kontekście części XII oznacza obowiązek niezanieczyszczenia środowiska morskiego; obowiązek współpracy na poziomie globalnym i regionalnym, który obejmuje zasadniczy obowiązek opracowania zasad i norm na poziomie globalnym i regionalnym w odpowiedzi na pierwszy obowiązek oraz obowiązek współpracy przy wymianie informacji, pomocy technologicznej oraz pomocy w zakresie egzekwowania lub wdrażania; obowiązek przyjęcia, wdrożenia i egzekwowania wspólnie uzgodnionych standardów na poziomie krajowym.

³⁰ Art. 113a ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie morskim.

³¹ Ustawodawca polski nie zdefiniował pojęcia ochrony środowiska morskiego czy też środowiska morskiego, chociaż to drugie wprowadził przykładowo do treści art. 27a ustawy o obszarach morskich RP. Zob. szerzej na temat pojęcia środowiska morskiego: D. Pyć. *Środowisko morskie* [w:] *Leksykon...* s. 400-402.

³² M.L. McConnell, E. Golds, *The Modern Law of the Sea: Framework for the Protection and Preservation of the Marine Environment*, 23 Case W. Res. J. Int'l L. 1991, s. 86.

³³ *Ibidem*, s. 86.

Zakres tego obowiązku, ilustrowany przez złożoność przepisów, które go dotyczą, jest najtrudniejszy do rozwiązania w globalnej konwencji. Zasadniczo stopień dyskrecjonalności państwa jest skorelowany z suwerennością terytorialną, tzn. gdy działalność lub źródło zanieczyszczeń regulowane, takie jak źródła lądowe, jest całkowicie objęte jurysdykcją terytorialną państwa i nie ma możliwości akceptowalnego zewnętrznego egzekwowania norm, wówczas istnieje większa elastyczność i możliwość zróżnicowania zakresu obowiązków państwa³⁴. Trzy poziomy obowiązki są ze sobą zintegrowane i w istotnej mierze od siebie uzależnione.

Wykonywanie obowiązków ma wymiar praktyczny. Wokół morskich elektrowni wiatrowych w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej i stacji elektroenergetycznych powinny zostać utworzone strefy bezpieczeństwa (500 m od granic MFW), z ograniczonym dostępem statków nienależących do operatora MFW. Utworzenie strefy bezpieczeństwa ma na celu zmniejszenie ryzyka wystąpienia ich wypadku z instalacjami MFW, a w konsekwencji – zagrożenia zdrowia i życia ludzi, zanieczyszczenia środowiska (w tym substancjami niebezpiecznymi) oraz poważnych strat materialnych. Zasięg stref bezpieczeństwa oraz zasady poruszania się w tych strefach powinny być ściśle określone.

Ustawa *offshore*, która weszła w życie na początku 2021 r., wprowadziła zmiany w ustawie o bezpieczeństwie morskim z 2011 r. Zmienione przepisy określają rodzaje ekspertyz, jakie wytwórcy zobligowani są przedstawić do zatwierdzenia odpowiednio dyrektorowi urzędu morskigo, Ministrowi Obrony Narodowej oraz ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych. Ustawa nakłada jednocześnie obowiązek w stosunku do odpowiednich ministrów co do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowych zakresów powyższych ekspertyz, kwalifikacji oraz doświadczenia osób uprawnionych do ich sporządzania.

W rozporządzeniu z grudnia 2021 r. w sprawie ekspertyzy nawigacyjnej i ekspertyz technicznych dla morskiej farmy wiatrowej i zespołu urządzeń³⁵ określa się szczegółowo zawartość ekspertyzy nawigacyjnej w zakresie oceny wpływu MFW i zespołu urządzeń na bezpieczeństwo i efektywność żeglugi statków w polskich obszarach morskich, oraz ekspertyzy technicznej w zakresie oceny wpływu MFW i zespołu urządzeń na polskie obszary morza A1 i A2 Morskiego Systemu Łączności w Niebezpieczeństwie i dla Zapewnienia Bezpieczeństwa (GMDSS)³⁶, a także Systemu Łączności Operacyjnej

³⁴ *Ibidem*, s. 96–97.

³⁵ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie ekspertyzy nawigacyjnej i ekspertyz technicznych dla morskiej farmy wiatrowej i zespołu urządzeń (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380).

³⁶ Morski System Łączności w Niebezpieczeństwie i dla Zapewnienia Bezpieczeństwa – GMDSS (*Global Maritime Distress and Safety System* – Światowy Morski System Łączności Alarmowej i Bezpieczeństwa – Światowy Morski System Bezpieczeństwa i Powiadamiania w Niebezpieczeństwie). System GMDSS dzieli się na cztery podstawowe obszary morskie: A1 – akweny będące w zasięgu łączności przynajmniej jednej radiostacji brzegowej, która pracuje na częstotliwości VHF i zapewnia stałą, niezawodną łączność alarmową za pomocą DSC, w zasięgu do 30 mil morskich; A2 – akweny żeglugi będące w zasięgu łączności przynajmniej jednej radiostacji brzegowej, która pracuje na częstotliwości MF; A3 – akweny w zasięgu łączności satelitarnej INMARSAT (z wyłączeniem akwenów A1 i A2), w granicach 70 stopni szerokości północnej i południowej; A4 – akweny poza akwenami: A1, A2 i A3.

Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa, jak również ekspertyzy technicznej w zakresie oceny wpływu MFW i zespołu urządzeń na Krajowy System Bezpieczeństwa Morskiego (KSBM). Rozporządzenie to określa również szczegółowe wymagania dotyczące kwalifikacji i doświadczenia osób uprawnionych do sporządzania ekspertyz oraz sposób dokumentowania kwalifikacji i doświadczenia.

W rozporządzeniu z grudnia 2021 r. w sprawie planu ratowniczego oraz planu zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń dla morskiej farmy wiatrowej i zespołu urządzeń³⁷ określono szczegółowy zakres planu ratowniczego dla MFW i zespołu urządzeń, planu zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń dla morskiej farmy wiatrowej i zespołu urządzeń oraz szczegółowe wymagania dotyczące kwalifikacji i doświadczenia osób uprawnionych do sporządzania planów, a także sposób dokumentowania kwalifikacji i doświadczenia.

Ustawą o zmianie ustawy o bezpieczeństwie morskim oraz ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej³⁸ wprowadzono zmiany do ustawy *offshore*, w tym system certyfikacji odpowiednich wymagań w zakresie bezpieczeństwa i ochrony środowiska na poszczególnych etapach budowy morskich farm wiatrowych i urządzeń do wyprowadzania z nich mocy. Nadzór i certyfikację powierzono uznanym organizacjom z odpowiednim upoważnieniem. Przepisy regulują zakres wymagań koniecznych do otrzymania odpowiednich certyfikatów. Morska farma wiatrowa i zespół urządzeń do wyprowadzania mocy będą musiały uzyskać certyfikaty potwierdzające spełnienie wymagań³⁹. Certyfikat zgodności projektowej ma być wydawany przed rozpoczęciem budowy, certyfikat dopuszczenia do eksploatacji – po jej zakończeniu, a odnawialny certyfikat bezpieczeństwa eksploatacji, wydawany na okres nie dłuższy niż pięć lat, będzie wymagał odnowienia nie wcześniej niż na trzy miesiące przed upływem terminu ważności certyfikatu bezpieczeństwa eksploatacji⁴⁰.

W Urzędzie Morskim w Gdyni, w ramach Inspektoratu Nadzoru i Monitorowania Bezpieczeństwa Ruchu Morskiego (IRM) działa Zespół ds. morskiej energetyki wiatrowej (Zespół ds. MEW). Do zadań specjalistów ds. MEW należy m.in.: analiza i opiniowanie opracowań nawigacyjnych, planów, wniosków i dokumentów z zakresu MEW pod względem spełniania wymogów formalnych zgodnych z obowiązującym prawem; analiza i opiniowanie dokumentów z zakresu inwestycji związanych z MEW, wpływu morskich farm wiatrowych i zespołu urządzeń na bezpieczeństwo i efektywność żeglugi statków; opracowanie i nadzorowanie właściwego przepływu informacji nautycznych związanych z organizacją żeglugi w rejonie MFW podczas fazy budowy, eksploatacji i likwidacji; opracowanie zarządzeń regulujących zasady żeglugi w trakcie budowy, eksploatacji i likwidacji inwestycji na obszarach MFW oraz tworzenie

³⁷ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie planu ratowniczego oraz planu zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń dla morskiej farmy wiatrowej i zespołu urządzeń (Dz. U. poz. 2391).

³⁸ Ustawa z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy o bezpieczeństwie morskim oraz ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. poz. 1604).

³⁹ Art. 113g ust. 1 ustawy *offshore*.

⁴⁰ Art. 113g ust. 2 ustawy *offshore*.

odpowiednich procedur; koordynacja, współpraca i uzgadnianie opinii wewnątrz urzędu pomiędzy ekspertami zaangażowanymi w proces budowy i eksploatacji MFW; współpraca z inwestorami, służbą VTS, urzędami morskimi oraz służbami zaangażowanymi w proces rozwoju MEW; współpraca ze służbami VTS w celu opracowania instrukcji nadzoru nad regulacją ruchu statków w rejonie MFW; wymiana informacji z inwestorami w celu opracowania planów ruchu jednostek związanych z budową i obsługą MFW; uczestnictwo w pracach grupy Polish Offshore Wind Sector Deal⁴¹ (współpraca interesariuszy).

Wnioski

Uznanie morskich OZE za paneuropejski priorytet jest spójne z działaniami podejmowanymi przez państwa członkowskie UE w regionie Morza Bałtyckiego w zakresie współpracy na rzecz rozwoju morskiej energetyki wiatrowej. Wybór lokalizacji dla realizacji inwestycji MFW projektu jest „procesem wrażliwym”. W wyznaczaniu akwenów morskich powinno się uwzględniać ochronę środowiska i utrzymanie różnorodności biologicznej oraz społeczno-gospodarcze konsekwencje dla sektorów zależnych od dobrego stanu ekosystemów morskich oraz w jak największym stopniu integrować inne sposoby wykorzystania morza. Dlatego też instrumenty morskiego planowania przestrzennego są niezbędne i użyteczne przy przewidywaniu zmian, zapobieganiu konfliktom o przestrzeń i w przestrzeni morskiej oraz ich łagodzeniu i tworzeniu synergii między sektorami gospodarki. Plan zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich w istotnym stopniu przyczynia się do wykonania przez Polskę obowiązku ochrony środowiska morskiego.

Wytwarzanie energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych ma potencjalnie istotne znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego kraju. Funkcjonowanie MEW jest szansą na rozwój wielu podmiotów gospodarki morskiej. Rolą prawa morskiego w gospodarce morskiej w kontekście morskiego planowania przestrzennego jest umożliwienie realizacji inwestycji MEW przez wydzielenie przestrzeni morskiej pod budowę morskich farm wiatrowych. Do projektowania, budowy, eksploatacji i likwidacji oraz zapewnienia bezpieczeństwa morskich farm wiatrowych zastosowanie znajdują przepisy prawne zawarte w różnych aktach normatywnych, a to wymaga całościowego spojrzenia na obowiązujące i projektowane przepisy prawne. Wydzielenie przestrzeni morskiej pod MEW to tylko jeden z etapów mających znaczenie dla przyszłego czerpania korzyści z wytwarzania energii w morskich farmach wiatrowych, które mają powstać w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej.

---

⁴¹ <https://www.gov.pl/web/klimat/podpisano-porozumienie-sektorowe-na-rzecz-rozwoju-morskiej-energetyki-wiatrowej-w-polsce> [dostęp: 26.06.2022].

Literatura

- Anderson W., *Maritime Jurisdiction* [w:] *The Law of the Sea in the Caribbean*, „Publications on Ocean Development” 2022, vol. 94.
- Bailey, H., Brookes, K.L., Thompson, P.M., *Assessing environmental impacts of offshore wind farms: lessons learned and recommendations for the future*, „Aquatic Biosystems” 2014, 10, 8.
- McConnell M.L., Golds E., *The Modern Law of the Sea: Framework for the Protection and Preservation of the Marine Environment*, 23 Case W. Res. J. Int'l L. 1991.
- Pronińska K., Księżopolski K., *Baltic Offshore Wind Energy Development – Poland's Public Policy Tools Analysis and the Geostrategic Implications*, *Energies* 2021, 14, 4883.
- Pyć D., *Jurysdykcja morska* [w:] *Leksykon prawa morskiego. 100 podstawowych pojęć*, red. eadem, I. Zużewicz Wiewiórowska, Warszawa 2020.
- Pyć D., *Ochrona ciągłości ekologicznej jako funkcja konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju na przykładzie korytarzy ekologicznych* [w:] *Studia ustrojoznawcze. Księga jubileuszowa Profesora Andrzeja Pułło*, red. A. Szmyt, GSP 2014, nr 31.
- Pyć D., *Offshore-Windenergie: Entwicklungsperspektiven für Polen*, WIRO 2010, nr 1.
- SEAPLANSPACE Country Manual – Polska*, red. D. Pyć, Gdańsk 2021, <https://seaplanspace.eu/countries/poland/polish-manuals/polish-country-specific-manual-national-language/> [dostęp: 26.06.2022].
- Wasiak I., *Elektroenergetyka w zarysie. Przesył i rozdział energii elektrycznej*, Łódź 2010.

Streszczenie

Dorota Pyć

Bezpieczeństwo morskich farm wiatrowych w kontekście wykonywania przez państwo nadbrzeżne obowiązku ochrony i zachowania środowiska morskiego

Zapewnienie efektywnego wykonywania przez państwo nadbrzeżne wymaganych prawem międzynarodowym standardów ochrony środowiska morskiego i zarządzania jego zasobami ma podstawowe znaczenie dla realizacji przedsięwzięć gospodarczych w obszarach morskich poddanych jurysdykcji tego państwa. Jednym z wielkoskalowych przedsięwzięć gospodarczych, planowanym i przygotowywanym do realizacji w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej w perspektywie najbliższych kilkunastu lat, są morskie elektrownie wiatrowe. Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie kilku wybranych aspektów związanych z bezpieczeństwem morskich farm wiatrowych na etapie ich budowy i eksploatacji, w kontekście wykonywania przez Polskę jako państwo nadbrzeżne obowiązku ochrony środowiska morskiego ugruntowanego w konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, i znajdującego odzwierciedlenie w ustawodawstwie polskim.

Słowa kluczowe: morskie odnawialne źródła energii; morska energetyka wiatrowa; morskie farmy wiatrowe; wyłączna strefa ekonomiczna; państwo nadbrzeżne; obowiązek ochrony środowiska morskiego.

Summary

Dorota Pyć

Safety of Offshore Wind Farms in the Context of the Coastal State's Obligation to Protect and Preserve the Marine Environment

Coastal State enforcement of marine environmental protection and resource management standards is essential for the implementation of economic ventures in the maritime areas under its jurisdiction. Offshore wind farms are one of the large-scale economic undertakings planned and prepared for implementation in the Polish exclusive economic zone in the next dozen or so years. The aim of the article is to present a few selected aspects related to the safety of offshore wind farms at the stage of their construction and operation in the context of the fulfillment by Poland as a Coastal State of the obligation to protect the marine environment well-established in the United Nations Convention on the Law of the Sea and reflected in Polish legislation.

Keywords: offshore renewable energy sources; offshore wind energy; offshore wind farms; exclusive economic zone; Coastal State; obligation to protect the marine environment.